

3 Μαρτίου 2014

«Έλαμψεν η χάρις σου Κύριε»

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Την

Κυριακή της Τυρινής το εσπέρας τελείται ο Κατανυκτικός Εσπερινός με τον οποίο ανοίγει η περίοδος της Μ. Τεσσαρακοστής. Το πρώτο ιδιόμελο που ψάλλεται στα απόστιχα του Κατανυκτικού Εσπερινού της συγχωρήσεως είναι το «Έλαμψεν η χάρις σου Κύριε».

Ο ύμνος αναφέρεται στην περιπλάνηση των σαράντα ημερών, στη νοητή έρημο της Μ. Τεσσαρακοστής, στο πέλαγος της νηστείας, σωματικής και πνευματικής, έχοντας ως σημείο κορύφωσης το κοσμοσωτήριο γεγονός της Ανάστασης.

«Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου Κύριε, ἐλαμψεν ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν· Ἰδοὺ καιρὸς εὐπρόσδεκτος· Ἰδοὺ καιρὸς μετανοίας, ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, ὅπως διαπλεύσαντες τὸ τῆς Νηστείας μέγα πέλαγος, εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν καταντήσωμεν, τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ σώζοντος τὰς ψυχὰς ἡμῶν.»

Η μελοποίηση του Ιδιομέλου έγινε από τον Ιάκωδο Πρωτοψάλτη (17ος αι.), πιστό τηρητή της παράδοσης και τον πρώτο που μελοποίησε κατά το νόημα των ύμνων. Η μελισματική επεξεργασία του Ιακώβου στηρίζεται στην «κατ’ ίχνος» των παλαιών μελοποιών παράδοση, και στην σύντμηση παλαιών θέσεων του στηχηραρίου, γεγονός που διαμορφώνει ένα νέο στίλ για την ψαλτική.

Η ερμηνεία από τον π. Παναγιώτη Τσινάρα μας βοηθά να κατανοήσουμε την μουσική δομή και το νόημα του ποιητικού κειμένου.

%ras%